

Lífeyrissparnaður nam rúmlega 5.180 milljörðum kr. við árslok 2019

Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands hefur birt upplýsingar um heildareignir samtryggingar- og séreignarsparnaðar og sundurliðun þeirra miðað við árslok 2019 ásamt sambærilegum gögnum er ná aftur til þriðja ársfjórðungs 2017. Upplýsingarnar eru byggðar á tegundaflokkun 2. mgr. 36.a. gr. laga um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og má [nálgast þær á vef Seðlabankans](#).

Hér að neðan er að finna stutta samantekt á helstu breytingum í fjárfestingum lífeyrissjóða og annarra vörsluaðila séreignarsparnaðar á árinu 2019. Fjárhæðir byggja á innsendum skýrslum þeirra áður en endurskoðun hefur farið fram. Lífeyrissparnaður landsmanna í samtryggingu og séreign jókst umtalsvert á liðnu ári eða sem nemur 752 milljörðum kr. sem samsvarar um 17% aukningu. Munar þar mest um aukningu vegna erlendra eigna sem nam um 455 milljörðum kr. Erlendar eignir voru um 1.672 milljarða kr. eða nærri 1/3 af heildareignum samtrygginga og séreignar og hefur sú hlutdeild aldrei verið hærri. Afkoma á erlendum verðbréfamörkuðum var mjög hagfeld á liðnu ári og nam til dæmis hækkun vísölu MSCI um 27% á liðnu ári. Stærstur hluti erlendra eigna er í verðbréfasjóðum og hlutabréfum, annarsvegar 1.363 milljarðar kr. og hinsvegar 229 milljarðar kr. Heildareignir í vörslu fjögurra stærstu lífeyrissjóðanna, LSR, Lífeyrissjóðs verslunarmanna, Gildis og Birtu námu í árslok nærri 3.000 milljörðum kr. eða um 57% af lífeyrissparnaði landsmanna og höfðu aukist lítillaga frá fyrra ári eða um 0,4 prósentustig. Eignir LSR námu um 1.019 milljörðum kr., Lífeyrissjóðs verslunarmanna 867 milljörðum kr., Gildis 657 milljörðum kr. og eignir Birtu námu 430 milljörðum kr.

Sundurliðun fjárfestinga samtryggingardeilda lífeyrissjóða

Heildareignir samtryggingardeilda lífeyrissjóða námu við árslok 2019 um 4.439 milljörðum kr. og jukust um 642 milljarða á liðnu ári eða tæplega 17%. Helstu breytingar á eignaflokkum eru þær að eignir í hlutdeildarskírteinum UCITS sjóða jukust um 281 milljarða kr. á liðnu ári sem samsvarar um 39% aukningu. Nærri 2/3 eigna í þessum sjóðum eru í erlendum gjaldmiðlum. Einnig varð umtalsverð aukning í hlutabréfaeign sjóðanna eða um nærri 174 milljarða kr. sem er um 30% aukning. Útlán sjóðanna í fasteignaveðtrygðum skuldabréfum jukust um 92 milljarða kr. sem að mestu leyti er aukning í lánnum til sjóðfélaga.

Bráðabirgðatölur um raunávöxtun á heildareignum samtryggingadeilda lífeyrissjóðanna á liðnu ári gefa vísbendingu um **12% ávöxtun**. Ávöxtun hefur ekki verið betri síðustu tvo áratugi fyrir utan árið 2005 en þá var hún 13,5%.

Erlendar eignir sjóðanna voru í árslok um 1.505 milljarðar kr. og nam aukningin um 37% eða um 406 milljörðum kr. á liðnu ári. Hlutdeild erlendra eigna í eignasöfnum samtryggingardeilda lífeyrissjóðanna nam nærri 34 % af heildareignum og hefur aldrei verið meiri.

Í töflunni hér að neðan koma fram helstu breytingar eignaflokka samtryggingardeilda á árinu 2019.

Tafla 1. Sundurliðun fjárfestinga samtryggingardeilda lífeyrisjóðanna

Samtrygging	fjárhæðir í þús. kr.	31.12.2018	31.12.2019	Breyting (kr.)	Breyting %
Ríkisvixlar og skuldabréf (A.a)		1.036.444.308	1.005.455.052	- 30.989.256	-3,0%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf (A.b)		450.646.498	542.705.048	92.058.550	20,4%
Skuldabréf sveitarfélaga (B.a)		155.580.158	167.155.142	11.574.984	7,4%
Innlán (B.b)		98.043.716	119.148.547	21.104.831	21,5%
Sértryggð skuldabréf (B.c)		178.223.151	195.670.517	17.447.366	9,8%
Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttryggingafélaga (C.a)		18.019.848	13.390.402	- 4.629.446	-25,7%
Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS (C.b)		721.983.350	1.003.012.211	281.028.861	38,9%
Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga (D.a)		229.973.038	260.158.845	30.185.807	13,1%
Skuldabr. og peningam. skjöl sjóða um sameiginl. fjárf. (D.b)		69.132.970	77.764.961	8.631.991	12,5%
Hlutabréf félaga (E.a)		586.570.456	760.423.984	173.853.528	29,6%
Hlutdeildarskírteini og hlutir sjóða um sameiginl. fjárf. (E.b)		249.557.372	291.182.278	41.624.906	16,7%
Fasteignir (E.c)		83.697	59.617	- 24.080	-28,8%
Afleiður (F.a)		87.395	-	87.395	-100,0%
Aðrir fjármálagerningar (F.b)		3.221.510	2.769.056	- 452.454	-14,0%
Samtals:		3.797.567.467	4.438.895.660	641.328.193	16,9%

Sundurliðun fjárfestinga séreignarsparnaðar

Heildareignir séreignarsparnaðar í vörslu lífeyrissjóða og annarra vörsluaðila¹ námu nærri 742 milljörðum kr. við árslok 2019 og jukust um 112 milljarða kr. á árinu sem samsvarar nærri 18% aukningu. Mest var aukning í hlutdeildarskírteinum UCITS sjóða eða um 45 milljarðar kr. Sértryggð skuldabréf og hlutabréf jukust einnig umtalsvert á liðnu ári, annarsvegar um nærri 16 milljarða kr. og hinsvegar um 12 milljarða kr.

Erlendar eignir séreignarsparnaðar námu nærri 167 milljörðum kr. við árslok eða rúmlega 22% af eignum þeirra. Aukning erlendra eigna nam um 50 milljörðum kr.

Í töflunni hér að neðan koma fram helstu breytingar eignaflokka séreignarsparnaðar á liðnu ári.

Tafla 2. Sundurliðun fjárfestinga séreignarsparnaðar

Séreign	fjárhæðir í þús. kr.	31.12.2018	31.12.2019	Breyting (kr.)	Breyting %
Ríkisvixlar og skuldabréf (A.a)		123.939.623	127.279.527	3.339.904	2,7%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf (A.b)		33.676.328	32.907.828	- 768.500	-2,3%
Skuldabréf sveitarfélaga (B.a)		15.430.356	18.694.958	3.264.602	21,2%
Innlán (B.b)		194.689.894	205.457.757	10.767.863	5,5%
Sértryggð skuldabréf (B.c)		49.690.495	65.443.426	15.752.931	31,7%
Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttryggingafélaga (C.a)		5.210.296	6.452.849	1.242.553	23,8%
Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS (C.b)		110.282.961	155.345.997	45.063.036	40,9%
Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga (D.a)		23.995.009	33.323.742	9.328.733	38,9%
Skuldabr. og peningam. skjöl annarra sjóða um sameiginl. fjárfest. (D.b)		6.720.073	8.232.886	1.512.813	22,5%
Hlutabréf félaga (E.a)		35.849.587	47.928.236	12.078.649	33,7%
Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginl. fjárf. (E.b)		30.423.573	40.523.195	10.099.622	33,2%
Fasteignir (E.c)		-	14.694	14.694	
Aðrir fjármálagerningar (F.b)		60.977	32.896	- 28.081	-46,1%
Samtals:		629.969.172	741.637.991	111.668.819	17,7%

¹ Gögnin innihalda ekki fjárhæðir frá erlendum vörsluaðilum. Við árslok 2018 námu þær um 70 milljarða kr.